

ศิลป์แห่งแผ่นดิน

โดย...ศักดิ์ศิริ มีสมสืบ

ทนาย เทพย์-สิทธิธานี กวีฉนิพก

● ผมไม่เคยฟังเพลง
ขอทานจากต้นตำรับตัวจริง ที่
ร้องเพลงขอทานในชีวิตจริง
เคยแต่ได้ฟัง “ผู้สืบทอด”
อย่างครูประทีป สุขโสภา
หรือครูประทีป หนอง
ปลาหมอ ที่คงกรับขับร้อง
เพลงฉนิพก ทั่วประเทศไทย
แถมมีโอกาสไปสำแดงถึงเมืองนอกเมืองนา

นอกจากครูประทีป (น้องชายของ เทพศิริ
สุขโสภา) แล้ว มีคนอื่นอีกที่คนผมไม่ทราบ แต่ที่ทราบ
คือ ยังมีทนายนักเขียน ผู้พิสมัยศิลปะวัฒนธรรมพื้น
บ้าน หันมาศึกษาว่าเรียนจนสามารถสำแดงเดชได้
อย่างมีอิทธิฤทธิ์พอตัว นอกจากฝีมือในด้านการเขียน
เรื่องสั้นแล้ว ยังเล่นดนตรีไทยได้ โดยเฉพาะฆ้องวง
ระนาดเอก ฝีมืออยู่ในขั้นไหนผมไม่สามารถประเมิน
เอาเป็นว่า เมื่อได้ฟังแล้วรู้สึกเพลิดเพลินจำเริญโสต
ประสาทก็แล้วกัน

ครั้งล่าสุด ผมได้ฟังเขาบรรเลงระนาด เลา
และเล่นเพลงขอทานในงานค่ายวรรณกรรมสัญจร
ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีอาจารย์ธัญญา
สังขพันธ์านนท์ หรือไพฑูริย์ ธัญญา ผู้ก่อตั้งทนาย
เป็นผู้ก่อร่างสร้างฝัน

ย่าของเขาเป็นแม่เพลงฉ่อย แถมมี “วิชาประทับ
ทรง ทำดาบอด” เขาเรียนรู้จากย่าตั้งแต่อายุ 3 ขวบ
อยู่กับย่าที่บ้านคลองขวาง ต.แกลง อ.เมือง ซึ่งสมัย
นั้นยังเป็นบ้านป่า เต็มโคมาในบรรยากาศของเพลง
พื้นบ้าน

เคยสมัครเป็นศิษย์ครูแจ้ง เรียน
เสภา เคยเล่นลำตัดกับคณะหวัง
เต๊ะ ขึ้นเวทีกับแม่ศรีนวล และกับ
ศิษย์หวังเต๊ะบางรุ่น เคยเรียนกับครู
ประทีป ต่อเพลงขอทานแบบครูพัก
ลักจำ ฝึกขับกรับแบบดนตรีไทย
ขับเสภาแบบลูกผสมพื้นทาง ไทย
ประสมมอญ ออกตระเวนตะลอน
แสดงตามโรงเรียน หรือตามกลุ่ม
เป้าหมายที่สนใจศิลปะเพลงพื้นบ้าน
สั่งสมประสบการณ์มานับสิบปี สอง
สามปีหลังนี้ เสมือนฉนิพกเพชร
รอนแรมไปเผยแพร่วรรณคดีให้เด็ก
เยาวชน คนรุ่นหลังได้ฟังได้ดูได้ชม
ได้เรียนรู้ได้ชื่นชมเพื่อต่อลมหายใจ
ให้ศิลปะ

ก่อนหน้านี เขาเป็นมือเรื่องสั้นที่ผ่านสนาม
“ช่อกระเจต”
เรื่อง “ครูสันต์” เป็นเรื่องชีวิตครูดนตรีสากล
ที่หันมาสนใจดนตรีไทย เรื่องเด่นของเขาคือ “ทารก
โตได้” เรื่องสั้นที่เขาชอบที่สุดคือ “เรื่องประชาธิปไตย
ในกำมือ” ซึ่งเป็นเรื่องสั้นที่ถูก บก. “ดีกลีบ”
เขามีผลงานเรื่องสั้นจำนวน 30 เรื่อง เรื่องสุดท้าย
ที่ได้ลงตีพิมพ์ คือ เรื่อง “ครบป่า” ในสกุลไทย
ปัจจุบันยังเขียนเรื่องสั้นสม่ำเสมอ แต่ห่างเหินจาก
สนามจริง

ปัจจุบันใช้ชีวิตอยู่ที่สวนสมรม มียางพาราเป็น
หลัก มีผลไม้หลายชนิดเช่น ลองกอง มังคุด ใช้เวลา
บางจังหวะจะโคนออก “ขอทาน” โดยใช้ศิลปะเพลง
พื้นบ้าน “วิชาดาบอด” เป็นสิ่งตอบแทน

“ทนายเทพย์-สิทธิธานี กวีฉนิพกตกทอดวิชา
ดาบอด” คือสโลแกนของ “ศิลปินเดี่ยว” คือไม่มี
ลูกวงกรับ ร้องเองเล่นเอง ชงเองกินเอง

ผมมีโอกาสได้พบและพูดคุยกับเขาเมื่อได้ไป
เยือนจันทร์บุรี 22 กุมภาพันธ์ จึงนำมาเล่าต่อเพื่อใคร
ได้พบเจอ “ทนายเทพ” ก็ขอจงให้กำลังใจเขาสักนิด
เขาก็พอใจแล้ว

เขาเป็นศิษย์รุ่นแรกของครูชงอน หงส์ทอง ซึ่ง
ท่านเป็นศิษย์รุ่นท้ายๆ ของหลวงประดิษฐไพเราะ
(ศร ศิลปบรรเลง) นับว่าเขาเป็นศิษย์มีครู ไม่ใช่อยู่ๆ
จะมีฤทธิ์มีเดชขึ้นมา ส่วนหนทางข้างหน้า มีแต่เขา
เท่านั้นที่ต้องพิสูจน์ด้วยตนเอง